

2025-02-19

Dnr U2025/00202

Utbildningsdepartementet

Remissvar över betänkandet SOU 2025:8 Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (U2025/00202)

Sammanfattning

Vi är positiva till ambitionen att skapa bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan för barn och unga. Bland de diagnoser som skolan idag är väldigt vana vid att hantera och anpassa utbildningen efter, finns inte sköldkörtelsjukdomar med. Det är ofta bortglömt och kunskapen är låg då det är vanligare att äldre får sköldkörtelsjukdom. Vi ser att många barn och unga möter stora svårigheter i exempelvis skolan på grund av sin sköldkörtelsjukdom.¹ Vi vill därför betona vikten av att personalen ska ha den kunskap och förståelse som krävs för att även barn med sköldkörtelsjukdom ska känna trygghet och studiero i skolan.

Om Sköldkörtelförbundet och sköldkörtelsjukdom

Sköldkörtelförbundet är en ideell organisation för de som lever med sköldkörtelsjukdom eller är närstående till någon med sköldkörtelsjukdom. Vi har funnits sedan 1993 och blev ett riksförbund 2017.

Sköldkörteln är en fjärilsformad körtel på halsens framsida. Den tillverkar livsviktiga hormoner som påverkar bland annat hjärtat, hjärnan, levern, huden, magen och tarmarna. Flera olika sjukdomar kan uppstå när kopplat till sköldkörteln. Omkring 500 000 svenskar tar livsnödvändig medicin för att deras sköldkörtel inte fungerar som den ska, omkring 20 procent av dessa mår ändå inte bra. De vanligaste sjukdomarna är hypotyreos (underfunktion) och hypertyreos (överfunktion).

Barn och unga med sköldkörtelsjukdom

Sköldkörtelsjukdomar är vanligast bland kvinnor och äldre, men även män, barn och ungdomar kan få problem med sköldkörteln.² Det kan vara en utmaning för barn och

¹ [Livet som barn med hypotyreos - Patientberättelse](#)

² [Barn & unga med sköldkörtelsjukdom - Information till vårdnadshavare och skola](#)

ungdomar att leva med en kronisk sjukdom som ofta inte syns utanpå. För vissa behövs olika typer av anpassningar, medan andra klarar sig bra utan. Hur barn hanterar livet med sköldkörtelsjukdom är individuellt. Sjukdomsbilden kan förändras över tid och dagsformen kan variera. Andra faktorer kan också påverka, exempelvis om det även finns andra sjukdomar med i bilden. Sköldkörtelsjukdomar kan påverkas av livsstilsvanor som sömn, kost och stress. Vissa symtom liknar naturliga förändringar i kropp och sinne för dem som är i puberteten - vilket gör det extra svårt att veta vad som är vad.

Hypotyreos är en sjukdom som, för de flesta, kräver livslång medicinering och uppföljning. Symtomen vid hypotyreos kan variera mycket från person till person. Några kan exempelvis ha få och milda symtom, medan andra kan ha många eller få symtom som är så starka att de är livsbegränsande. Några exempel är:

- Viktuppgång
- Låg energi och utmattning
- Muskelsmärter och stelhet
- Mentala förändringar eller hjärndimma
- Sömnproblem
- Känslighet för ljus och ljud
- Känslighet för kyla

Hypertyreos är inte en livslång sjukdom, men behandlingen kan pågå i flera år. Vissa blir friska efter behandling, medan andra inte får full effekt av medicinerna och behöver mer tid för att hitta rätt dosering. Perioden innan sjukdomen upptäcks kan ofta vara ansträngande för barnet och omgivningen. Oro, irritation och koncentrationssvårigheter kan leda till frustrationer och konflikter. Precis som vid hypotyreos varierar symtomen. Några exempel är:

- Viktminskning och ökad aptit
- Nervositet och irritabilitet
- Trötthet och muskelsvaghet
- Sömnproblem
- Värmekänslighet och överdriven svettning
- Skakande händer
- Ögonproblem

Övergripande synpunkter (avsnitt 3)

Kunskap om och förståelse för barn med sköldkörtelsjukdom

Vi är positiva till förslagen, men vill betona följande:

- Som ni skriver i avsnitt 3.6.2; förekommer det att skolpersonal allt för ofta inte förstår vad en viss diagnos innebär utan ställer krav som eleven inte har möjlighet att leva upp till. Detta gäller även barn med sköldkörtelsjukdom. Vi har tagit fram information till vårdnadshavare och skola som kan användas fritt: [Barn & unga med sköldkörtelsjukdom - Information till vårdnadshavare och skola](#)
- Barn och unga med sköldkörtelsjukdom kan behöva särskilt stöd likt barn och unga med NPF-diagnoser för att främja skolnärvaron. Det kan exempelvis vara att möjliggöra till mer skolarbete hemifrån, eller fler pauser i skolan för vila. Vi är positiva till att utbildningen anpassas efter individen.
- Eftersom sköldkörtelsjukdomar kan ge många och diffusa symtom, kan skolan och elevhälsan spela en viktig roll i att snappa upp de barn och ungdomar med odiagnostiserade sköldkörtelsjukdomar. Det bör därför finnas rutiner på plats för att identifiera elever med sköldkörtelsjukdom och hjälpa de vidare, både i skolgången men också i vårdkedjan.